

YO/HD

Antena

BULETIN DE INFORMARE AL RADIOCLUBULUI JUDEȚEAN HUNEDOARA

Redactat și editat YO2BPZ & YO2LHW, Adrian și Maria Voică, C.Zarandului 43/17, 2700 DEVA
Tel. 054. 217201, Fax 054. 230719, E-mail: csrdv@deva.irtue.ro

Numar sponsorizat de Romtelecom Deva și C.S.R. Deva

Simpozionul național YO 1999

Se desfășoara în perioada 20-22 august 1999 în stațiunea Șuior, Baia Sprie, Maramureș.

Festivitatea de deschidere - vineri 20 august orele 19, cu decernarea premiilor la concursul internațional VHF/UHF "Floarea de mină" 1999.

Sâmbătă 21 august se vor desfășura lucrările propriu-zise ale simpozionului, Campionatul Național de Creatie Tehnică, iar seara, începând cu ora 21.00 "Balul Radioamatorilor".

Pe toata perioada, expoziție, talcioc, agrement.

Potențiale de cazare și masă:

-camere cu 2-3 paturi - 1,6\$/pers/noapte; corturi - 1\$/loc/noapte

-mic dejun - 1,6\$; masa de prânz - 3,3\$; masa de seară - 1,7\$; masa festivă - 8,3\$.

Orice relații la 062.213672; 225621 (RCJ Maramureș) sau 062.460583; 460596; 094.696979 (A.S. NORD WEST Baia Sprie)

Legătura radio în zonă pe S20 (145.200) sau pe frecvența repetorului R0X (145.012,5 / 145.612,5).

Sunt așteptați cât mai mulți radioamatori YO.

Constituirea Asociației Naționale RadioSalvamont

Vineri 16.07.1999 orele 16.00 a avut loc la Lupeni, pe strada Straja nr.5, ședința de constituire a Asociației Naționale RadioSalvamont, ședință la care au participat radioamatori din Lupeni, Petroșani, Deva și Hațeg, reprezentanți ai Salvamont Lupeni și ai Consiliului Local Lupeni, reporteri de la TV Parâng și de la Radio 74 Petroșani.

Desfășurată în ambianța deosebit de plăcută a grădinii lui Vasile YO3GON,(care alături de Sabina YO3GXX au fost gazdele acestei manifestări), întâlnirea a început prin discuții libere între cei prezenți (și bineînțeles că noi avem întotdeauna ce discută!).

Adunarea propriu-zisă a început la ora 17, când Vasile, YO3GON a prezentat motivațiile acestei acțiuni: cu câțiva ani în urmă ANSMR (Asociația Națională a Salvatorilor Montani din România) cere sprijinul FRR pentru realizarea unei rețele de radiolegături, având în vedere lipsa aproape totală a legăturilor între salvatorii montani și organele abilitate (Salvare, Spitale, Pr. Civilă, Pompieri). Atunci a fost asignată pentru acest scop frecvența națională 160.000 MHz, dar pe zone se folosesc frecvențe locale, funcție de posibilitățile de dotare pe care le-a avut fiecare zonă (la Lupeni se folosește frecvența 150.200 , pe care la domiciliul lui YO3GON este instalat un "papagal" ce ține legătura cu stația de la Bucura (RTM) și cu aproape toată zona de activitate a echipelor din Lupeni).

Vasile ,YO3GON, a prezentat statutul acestei asociații care se constituie în baza Legii 21/1994, având ca scop (art.7) "sprijinirea în general a activităților cultural-sportive și în particular, sprijinirea activităților desfășurate de centrele Salvamont din țară pentru prevenirea accidentelor montane, alarmarea și salvarea de vieți omenești" stabilind pentru aceasta (art.8) "colaborări bilaterale și multilaterale, interne și internaționale între specialiști, societăți și instituții din domeniul

comunicațiilor, turismului, meteorologie, ecologie, STS, IGC, MI, Protecția Civilă, Academia Română, etc, pentru sprijinirea logistică și tehnică a RadioSalvamont, organizarea de cursuri: mese rotunde, seminarii, conferințe, workshop-uri, acordări de burse, concursuri, expediții, patrule, tabere, etc.

George Resiga, șeful Centrului Salvamont Lupeni arată că acest centru are o arie foarte mare de acoperire (54.000 ha), având patru puncte de lucru și un efectiv de 11 oameni. În anul 1998 în zonă au avut loc 196 de accidente, dintre care 114 au necesitat transport, marea lor majoritate întâmplându-se în Straja și Retezat. Din fericire în anul 1998 nu a avut loc nici un deces pe raza de activitate a

Centrului. Dotarea Centrului este relativ bună (stații radio FT10R, în care pe lângă frecvența zonală 150.200 MHz este introdusă și frecvența de lucru a Salvării (149.200). Cu amărăciune spune dl. Resiga că, deși spitalele din Hațeg, Lupeni, Petroșani au la sediu RTF-uri pe această frecvență, nu răspund la apeluri, îngreunând simțitor activitatea de salvare și mai ales de acordare a ajutorului medical.

Ing. Nan Stefan, YO2LFN - împreună cu mina Lupeni și câțiva sponsori de susținut speră să amenajeze cât mai curând ca și refugiu și punct de montare a unui repetor capul de întoarcere al teleschiului 2 din Straja, situat la 1730 m. Clădirea există dar acoperișul este distrus. S-a întocmit un proiect de realizare a unei mansarde, s-a găsit sponsorul pentru materialul lemnos necesar, mai sunt necesare câteva detalii și ... munca propriu-zisă pentru realizare. Refugiu astfel realizat va avea circa 6-8 locuri și va putea fi folosit și ca amplasament de repetoare și de lucru în concursuri.

Deasemenea se preconizează ca la fiecare refugiu din munti să fie instalat câte un RTP modificat, cu alimentare independentă și cu instrucțiuni de folosire pentru a putea fi folosite de către cei care sunt în pericol și care ajung la aceste refugii. Există în plan montarea unor repetoare pasive pe creste, pentru acoperirea unor văi fără vizibilitate radio.

Voica Adrian, YO2BPZ : Protecția Civilă va sprijini în măsura posibilităților aceste acțiuni. La sediul Inspectoratului Județean va fi instalată o stație radio "Olympus", provenită de la pompierii englezi, numai pentru comunicații pe frecvența RadioSalvamont. Deasemenea, stațiile fixe de la municipii și orașe, care au frecvențe libere vor fi echipate și cu această frecvență.

Deoarece s-au achiziționat deja 4 stații Maxon de 16 canale pentru salvamontiștii din Lupeni, propune ca acestea să fie echipate și cu frecvențele R0 și R5, pe care la situații deosebite să se poată apela, având în vedere aria de acoperire foarte mare a repetoarelor (mai ales a lui R5 Parâng). Va facilita legătura cu Formația de Pompieri Hațeg care are o dotare deosebită pentru salvare, dar care nu este folosită. Propune folosirea de către salvamontiști a unor antene directive de 4-5 elementi, portabile și se angajează să realizeze prototipul unei astfel de antene. Propune ca toți salvamontiștii din zonă să dea examen pentru obținerea licenței de radioamator (lucru avut în vedere deja de către Salvamont Lupeni).

D-1 Vasilescu Sorin, consilier la Consiliul Lupeni : este o mândrie că aceasta asociație să se nască în Lupeni și Primăria va acorda tot sprijinul moral și finanțiar, realizării scopurilor ei, având în vedere imensa ei utilitate practică.

S-au făcut completări la statut, s-a discutat pe marginea lui, după care s-a hotărât fondarea Asociației Naționale RadioSalvamont.

Întâlnirea a continuat până seara târziu, mulțumită talentului de gazdă a lui YO3GON și YO3GXX.

CONCURSURILE LUNII AUGUST

* YODX Contest	01.08. 00.00-20.00 UTC 10-80 m
* Campionatul Național UUS	14-15.08.1999 144/432/1296 MHz
* SIMPOZIONUL NATIONAL YO	21-22.08 Baia Mare
* Concursul MEMORIAL YO6VZ	15 .08 .04.00-06.00 UTC 3,5 Mhz
* WAE CW Contest	07-08.08 00.00-24.00 UTC 10-80 m
* European HF Champ.	14-15.08 10.00-22.00 10-80 m
* SEANET SSB Contest	21-22.08 00.00-24.00 UTC 10-80 m
* SARTG WW RTTY Contest	21-22.08 10-160 m
* TOEC Field CW Contest	28-29.08 12.00-12.00 10-80 m

Cu ocazia sărbătoririi la 15 august a Adormirii Maicii Domnului (Sf. Maria), tuturor celor care poartă acest frumos nume, celor care ne însemnează și uneori ne întristează viața, un călduros

"La mulți ani!"

Tipuri de filtre si utilizarea lor

Ing. Florin Cretu, YO8CRZ*

Filtrul este cea mai scumpa piesa dintr-un receptor, de parametrii acestuia depinzind selectivitatea si factorul de zgomot al frecventei intermediare(influentat de atenuarea de insertie).

Parametrii generali:

- Selectivitatea: functie de destinatie, poate avea de la 200Hz la 20MHz.
- Factorul de forma: asigura o descriere calitativa a caracteristicii de selectivitate si este raportul intre selectivitatea masurata la 3dB si cea la 60dB(uneori la 80dB). Are valori uzuale de la 1.5 la 3.
- Atenuarea de insertie: are valori cuprinse intre 3.5dB si 16dB.
- Impedanta de intrare/iesire are valori de la 50 la 470-1500 ohmi pentru cele electromecanice.

Principalele tipuri de filtre folosite astazi sunt: cu cristal de quart, electromecanice, cu unda acustica de suprafata(SAW) si LC.

Filtre cu cristal.

De regula se folosesc filtre cu quart industriale. Valorile de frecventa uzuale sunt de la 1.4MHz la 21MHz, pentrufiltrele cu selectivitate mare (200Hz-2.35KHz). Filtrele cu quart din domeniul 35-110MHz realizeaza o selectivitate de ordinul a 20KHz. Cele mai cunoscute filtre sunt cele pe 9MHz de tipul XF9A,XF9B pentru SSB, sau XF9M pentru CW (produse de KGV), TQF9 sau PP9-A2-R2 (UNITRA). Pe frecventa de 9 MHz exista si filtre realizate in tara de ROM-QUART.

O corecta folosire a filtrorelor cu quart implica adaptarea impedantelor de intrare si iesire, in vederea asigurari peformantelor maxime in ceea ce priveste riplul in banda, atenuarea de insertie si chiar caracteristica de selectivitate.

Impedantele de intrare si iesire la filtrorelor cu quart sunt egale, avind valori uzuale cuprinse intre 50 si 1500 ohmi, componenta reactiva compensindu-se capacativ, cu valori de la 10 la 68pF; de regula pretul pentru un filtru cu quart este de 50\$ (pentru unul cu performante minime), la 150\$ (pentru unul profesional).

Filtrele electromecanice.

Sunt realizate cu materiale ceramice cu proprietati magnetostriuctive. Intrarea si iesirea se fac pe circuite acordate, bobinele aflindu-se in interior. Se acorda cu capacitatii externe cu valori ce depind de tipul filtrului folosit.

Cele mai cunoscute si folosite in tara sunt filtrole electromagnetice de provenienta C.S.I. de tipul EMF500 (sau FEM...) si filtrole Teltow (RFT) de tip MF200. La multe dintre filtrole Teltow impedanta de intrare nu este egala cu cea de iesire, de altfel nici condensatorii de acord nu sunt egali; valoarea condensatorilor de acord este inscriptiionata pe aceste filtre, putind diferi de la un exemplar la altul (chiar pentru filtre de acelasi tip). Tabelul 1 reda caracteristicile principale ale catorva dintre filtrole electromecanice ce pot fi utilizate in echipamente de amatori.

Tip filtru	Frecventa purtătoare	Banda trecere (kHz)	Impedanță In/Out	Capacit. acord
EMF 500 9D 3V	500 KHZ	500,3-503,4	18 kΩ	82 p
EMF 500 9D 3N	500 KHZ	496,6-499,3	18 kΩ	82 p
EMF 500 6D 0,6	500 KHZ	499,7-500,3	18 kΩ	82 p
MF 200 -E 0235	200 KHZ	197,3-199,6	1,2/2,5 kΩ	1,5/2,7 n
MF 200 +E 0235	200 KHZ	200,35-202,7	1,2/2,5 kΩ	1,5/2,7 n
MF 200 -E 0310	200 KHZ	196,6-199,7	1,2/2,5 kΩ	1,5/2,7 n
MF 200 +E 0310	200 KHZ	200,3-203,4	1,2/2,5 kΩ	1,5/2,7 n
MF 200 -0030/3	200 KHZ	199,85-200,15	600Ω	1,5/2,7 n
MF 200 -0060/3	200 KHZ	199,7-200,3	600Ω	1,5/2,7 n
MF 200 -0080/3	200 KHZ	199,6-200,4	600Ω	1,5/2,7 n
MF 200 -0150/3	200 KHZ	199,25-200,75	600Ω	1,5/2,7 n

Destul de cunoscute (cu circulatie mai restrinta insa la noi) sunt filtrole electromecanice de tip Collins sau Kokusay pe frecventa de 455KHz. Neliniaritatile in banda (riplu) sunt de regula sub 3dB iar factorul de forma 1.5...1.8. Pretul unui astfel de filtru este de 1/2...1/3 din valoarea unui filtru cu cristal, cu performante foarte apropiate de cele ale unui filtru cu quart (cu exceptia atenuarii de insertie care poate depasi 10-15dB). Nu pot fi realizate d.p.d.v. tehnologic la frecvente mai mari de 1MHz.

Filtre piezoceramice.

(10.7MHz,455KHz). realizeaza performante echivalente cu cele obtinute cu circuite LC. Au avantajul unui gabarit foarte redus. Atenuarea de insertie este de 5-8 dB, iar riplul sub 3 dB. Sunt cele mai ieftine filtre.

In tabelul 2 sunt prezentate o serie de filtre (Murata) care au benzi de trecere mai inguste si care pot fi utilizate in constructii cu pretentii mai reduse. De remarcat faptul ca unele filtre ceramice pot realiza intirzieri de faza constante in banda, lucru important in comunicatiile digitale.

Tip filtru	Frecventa centrală	Banda la 6 dB	Banda la 40 dB	Banda la 50 dB	Banda la 60 dB	Banda la 70 dB	Impedanta Ω
KMFC 602G	455KHz	+/-4		+/-11		+/10,5	1500
KMFC 601G	455KHz	+/-4,5					1500
CFKR455G1	455KHz	+/-4				+/11,5	1500
CFK455I	455KHz	+/-2				+/5	2000
CFK455J	455KHz	+/-1,5				+/4,5	2000
CFKR455H3	455KHz	+/-3,5				+/11,2	1500
SFR450H	450KHz	+/-3				+/9	1500
SFZ450C3N	450KHz	+/-2,5	+/-9				1500
SFPC450H	450KHz	+/-3			+/-9		1500

Există numerosi producatori de filtre ceramice, cei mai cunoscuți fiind Murata, Toko și Kyocera.

Filtre cu unda acustica de suprafata(SAW).

Tip filtru	Domeniu frecv. MHz	Q echivalent	Cof. stabilit
Activ	0,001-10	100-1000	50
LC multicellular	0,05-10	100-500	50
Piezoceramic	0,01-10	200-3000	20
Cu unda de suprafată SAW	20-1000	500-2000	20
Cuart	0,05-110	1000-100000	0,1
Electromecanic	0,05-1	1000-50000	1

Se folosesc in primul rand in receptoarele de televiziune, avand o banda de trecere de 6-8MHz/38.9MHz.

In trecut au mai fost folosite si alte tipuri de filtre cu bobine ce aveau o structura complexa sau circuite multi Q. Astazi folosirea lor nu se mai justifica.

In tabelul alaturat sunt prezentate rezumativ principalele caracteristici ale filtrorelor uzuale.

Realizarea practica a filtrorelor cu quart.

Dat fiind pretul ridicat al unui filtru cu cristal, realizarea artizanala a unui filtru cu cristale devine tentanta. Lucrul este perfect posibil daca se dispune de un numar de cristale de quart si un minim de aparatura, constind in: generator RF, frecventiometru si un milivoltmetru de RF. Mai bine ar fi desigur un vobler.... Nu se vor obtine performantele unui filtru industrial dar, rezultatele obtinute pot fi satisfacatoare pentru o larga arie de aplicatii. Functie de pretentiiile tehnice asupra filtrului ,se poate alege una din schemele urmatoare:

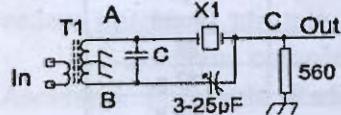
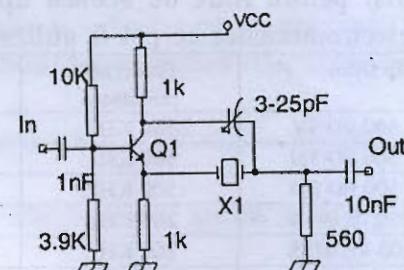
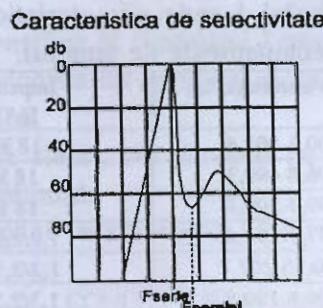

Fig.9

Cel mai simplu filtru cu quart este prezent in figura 1. Cele doua semnale din secundarul lui T1, A si B sunt in antifaza si se sumeaza in punctul C. in acest fel semnalele ce trec prin capacitatea parazita a cristalului se anuleaza reciproc. Egalitatea celor doua semnale ce se anuleaza, se obtine prin reglajul condensatorului semireglabil. Selectivitatea ce se obtine este de ordinul a 250Hz/3dB respectiv 1KHz/20dB. Selectivitatea depinde de calitatea cristalului dar si de frecventa de lucru.

Schema din figura 2 realizeaza aceleasi performante ca cea de mai sus, cu deosebirea ca pentru defazarea semnalelor nu se mai foloseste un transformator de RF, ci un tranzistor.

(continuare in numarul viitor)

*Articolul face parte din excelenta lucrare a lui YO8CRZ "Radioreceptoare. Principii si scheme comentate", care poate fi comandata la editura MOLDOGRUP Iasi, str. Stefan cel Mare nr.8, carte pe care v-o recomandam cu caldura (pretul - 38.000 lei +TP)

JUDEȚUL MUREŞ

Ce se mai aude .. ce se mai lucreaza in unde scurte: 14 MHz-KP4RAT 004.00; VU2DPD 23.45; CF3BLU 00.25; 3W7TK (QSL-OK1HWB) 00.30; HC21K 03.20, f. multi ZL; JY9NX 03.10; NP3WS 03.15; TK/K1VCA (EU 014) 07.00; KP4BME 02.50; ISOLYN/IM0 (EU 024) 07.30; UX1LL/AM 07.30; 2A/DJ6AU 07.40; **21 MHz** - KP4/DL2CC 21.30; D99ARDF (QSL-HL0HQ) 21.45; WA2IUP/KP4 22.10; 5N3CPR (QSL-SP5CPR) 17.50; TY9NX (QSL-JH6FQK) 20.30; BA6QA 05.40; BA0AA 03.20; FG5FR 03.40; 3B8FG 07.50; ZD7BG 18.30; 9M2ZA 18.35; NH0K (QSL- JA2CBO) 18.40; HL0Z 19.00; BV9AAC in AADXC enorm de multe statii 7F, 7L, 7M, 7N; R1MVA (Maly Vysovschi)- f. activa de la 3,5 la 28 MHz; R1FJL (Frantz Iosif Land) activa in 21 si 28 MHz (QSL- UA3AGS) Tnx YO2ARV!

TALCIOC * TALCIOC *** TALCIOC *** TALCIOC *** TALCIOC**

* YO2BPZ vinde colectie completa "Almanah Tehnium" 1982-1989 (pret 120.000 lei) si doua transformatoare 220/28V-10A. Caută SIMM-uri de 4-8 M, cu 32 pini. ☎ 054.217201

* La RCJ Hunedoara se gasesc tuburi GU50 si GU29 cu socluri si radiator, doua tipuri de balunuri pentru antene, instrumente de panou diferite. * 054. 216149.

* Amicul Valeriu, YO3FQ ne-a pus la dispozitie cu amabilitate documentatia pentru o serie de echipamente de radioamator (Tnx), pe care le putem pune la dispozitia celor interesati, prin achitarea doar a taxelor de multiplicare (1000 lei/A3 si 500 lei/A4 acum la Deva), bani ce se vor expedia in plic, odata cu comanda (functie de numarul de file ce vor trebui multiplicate), pe adresa Adrian Voica, Calea Zarandului 43/17, 2700 Deva, HD, Iata lista , impreuna cu numarul de file si formatul :Trx MT 80/20 (5/A3); Trx HW 101 (2/A3); TrxHW 100 (2/A3); Trx FPM 300 MK2 (2/A3, 6/A4); Tx HT 44 (2/A3); Rx BC 342 (1/A3); Rx SH 117 (2/A3); Expander EXP 500 (1/A3); Tuner MFJ 945 D (4/A4); Deasemenea se pot obtine, la format A4, schemele electrice ale RTM, RTP, R 104, R 105, RBM, R 311, USP, R 34T. Info 054. 217201

* YO2LCV vinde TRX KT 210E, 141-150 MHz, 0,25-3W, comutatoare decadice, cu acumulator. Pret 2 milioane negociabil. ☎ 054.218651

* YO2LMJ vinde RTM cu alimentator, microfon si difuzor, echipat pentru S9 (145,225 MHz) si RTP cu acumulator, husa si alimentator, echipat pentru S9 si R0. ☎ 054.216793

* YO2DNX vinde RTM echipat pentru S9 si R0, cu alimentator. ☎ 054.722287

* YO2LAG vinde TRX Deva 111 (cu benzile WARC) ☎ 054.221348

* YO2BJZ cauta panglica TV (circa 25 m) si soclu GU 50 cu pini scurti vinde handy Motorola GP300 cu sursa si incarcator , RTP complet, echipat pe 145,225 si 145,500 MHz ,tuburi GK71. ☎ 054.229968

* YO2BMK are disponibile 3 buc. GK71. Cauta cuarturi R0 pentru RTM ☎ 054.560625

* YO2BJS are disponibile una pereche selsine (pentru urmarirea rotirii antenelor) si set (baterie) acumulatori pentru RTP. ☎ 054.215302

* YO2LHY vinde A7B sau schimba cu un Trx 80 m SSB. ☎ 054.646147

* YO2DNY are disponibile diode SHF (varicap ROV 102, varactor ROV 402, Impatt BYX 0391 ☎ 054.230815

* De vanzare osciloscop cu 2 spoturi ,25 MHz, tip DT125 si doua camere de luat vederi A/N in garantie. Nicu, ☎ 054.561830

* YO5OHO vinde tuburi si socluri GU50, GU29, GU81 GK71 , GI7B si comutatoare pe calit. ☎ 094.795941.

* YO2CCJ cauta cuarturi R0 pentru RTP ☎ 714261

* Disponibil USP cu alimentator, stare perfecta , simetrizor antena R104 . Cautam AVO-metru analogic. Informatii la YO2BPZ, ☎ 054.217201

* La YO5LN se pot procura modemuri PR (6100 Ft) si RTTY/SSTV (3000 Ft), realizate in microproductie in Ungaria. ☎ 059.144712

* YO9BXZ are chei manipulare la pretul de 200.000 lei. Deasemenea o serie intreaga de componente, dintre care amintim: CI TTL CDB 446,495,475,490,4192 (3000 lei);CDB 400,404 (2500 lei); divizor74S196 (4000 lei), etc.; KT920V-12V/20W0; KT920G-12V/15W; KT920B-12V/10W; KT922G-24V/15W (25.000 lei); K'T911-430MHz/2W?; KP905-1GHz/1W(35.000 lei). ☎ 044.333321, ing. Olteanu Cornel.

*Cu ocazia sarbatorii Sfantului Prooroc Ilie, caturoase urat de bine si sanatate,
de completare a dorintelor, tuturor celor care isi sarbatoresc ziua ortodoxica !*